

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Kovács Pál pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek az elnök által képviselt alperes ellen kártérítés megállapítása iránt a Nógrád Megyei Bíróságnál 15.P.20.824/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.466/2010/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről 29. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A felperes képviseletét ellátó pártfogó ügyvéd felülvizsgálati eljárási díját és a felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes a módosított keresetében a Ptk. 349. §-a alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes mulasztott azokban a peres eljárásokban, amelyekben a felperes az ingatlan 84/172-ed tulajdoni hányadára vonatkozó tulajdoni igényét érvényesítette. A döntés neki kárt okozott, amit nem érvényesít, a szerződésekkel kapcsolatos követelését pedig megállapítási keresetként tart fenn.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, és arra hivatkozott, hogy megállapítási keresetnek nincs helye, arra pedig nincs jogszabályi lehetőség, hogy az ellene indított perben a bíróság felülbírálja és megváltoztassa a más ügyekben hozott jogerős döntéseket.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította és megállapította, hogy a megállapításra irányuló keresetnek a törvényi feltételei nem állapíthatóak meg, a felperes által elérni kívánt joghatás kiváltása nem a felperes és az alperes között fennálló jogviszonyra, hanem a felperes és harmadik személy közötti jogviszony eldöntésére irányult. Megállapította, hogy amennyiben a felperes keresetét kártérítési keresetként, az eredeti állapot helyreállítására irányuló keresetnek tekintené, az akkor is alaptalan, mert a bíróság jogerős határozata mindenkire kötelező az 1997. évi LXVI. törvény 7. §-a értelmében. A kártérítési per bírósága még mulasztás megállapítása esetén sem változtathatja meg a bíróság korábbi jogerős döntését.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést és annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságot a megállapítási kereset tárgyalására kérte kötelezni, arra hivatkozással, hogy az első- és másodfokú bíróság az eljárása során mulasztott és ezzel neki kárt okozott.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a helyes indokaira való utasítással azért hagyta helyben, mert az a keresetet tartalmának megfelelően és az eljárási rendelkezések betartásával bírálta el, az anyagi és eljárásjogi jogszabályok helyes alkalmazásával hozta meg az érdemi döntését.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására kérte utasítani. Az alperes az ingatlan többszöri eladásra vonatkozó jogszabályi rendelkezést nem vizsgálta, az ezzel kapcsolatos eljárást nem folytatta le, a jogalkalmazási tevékenysége során nem biztosította a jogszabályok érvényesülését, nem állapította meg, hogy az alapügyben eljáró bíróságok jogellenesen jártak el, amikor figyelmen kívül hagytak releváns tényeket, ezzel pedig kárt okoztak a felperesnek.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes keresetének elbírálásánál a jogerős ítélet helyesen vizsgálta, hogy a Pp. 123. §-ában megfogalmazott törvényi feltételek fennállnak-e, mert az kizárólag az alperes kártérítési felelősségének a megállapítására irányult, amelyet a felperes arra alapított, hogy eljárási hibákkal és téves döntéssel bírósági jogkörben eljárva neki az alperes kárt okozott.

A megállapításra irányuló keresetben a felperes valamely jog, vagy jogviszony fennállásának, vagy fenn nem állásának a megállapítását kéri a bíróságtól. A felperes a keresetében azoknak a mulasztásoknak a megállapítását kérte, amelyeket álláspontja szerint az alperes a korábbi peres eljárásokban jogszabálysértően elkövetett az ott érvényesített kereset elbírálása során. A megállapítási kereset indításának a feltétele a jogvédelem szükségessége és a teljesítés követelésének a kizártsága, amely feltételek együttes megléte hiányában ilyen kereset nem indítható, illetőleg, ha a feltételek egyike is hiányzik, a keresetet el kell utasítani. A megállapítási kereset a tartalmában és a következményeiben is szűkebb a marasztalási keresetnél és célja az, hogy a felperes ne követelhessen kevesebbet - megállapítást - ha az

igénye ennél többre - teljesítésre - áll fenn és így a jogvita egy perben elbírálnak legyen. Az ilyen kereset lényege az, hogy a perbe vitt tény- és jogalap tekintetében deklaratív tartalommal anyagi jogerő jöjjön létre. A jogvédelem szükségessége azt jelenti, hogy legyen a felperes oldalán olyan anyagi jogi jogosultság, amely az alperessel szemben védelemre szorul. A felperes esetében ilyen jogvédelem nem áll fenn és helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy a felperesnél a jogvédelem szükségessége nem az alperessel, hanem legfeljebb a perben nem álló harmadik személlyel szemben állhat fenn az 1987-ben megkötött adásvételi szerződés folytán.

A kártérítési felelősség megállapítására kártérítési igény érvényesítése nélkül nem kerülhet sor, ha pedig van más által okozott kár, akkor marasztalás kérhető. A Ptk. 349. §-ára alapított kártérítési követelés esetén is a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében írt feltételek fennállását kell vizsgálni és marasztalást lehet kérni, ezért ez esetben sincs lehetőség megállapítási kereset előterjesztésére. Ezért nem volt jogszabályi lehetőség arra, hogy a bíróság érdemben vizsgálja a felperes által megjelölt, korábban jogerősen befejezett perekkel kapcsolatban felsorolt mulasztásokat, és azokról megállapításokat tegyen. A megállapítási kereset előterjesztésének feltételeit hivatalból kellett vizsgálni, a feltételei pedig nem álltak fenn, ezért a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül utasította el a felperes keresetét.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért azt Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül eljárva, a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és a 14. §-a alapján az állam viseli. A pártfogó ügyvédi díj viseléséről szóló rendelkezés a Pp. 87. §-ának (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2011. február 17.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Almásy Mária s.k. előadó bírő, Dr. Udvary Katalin s.k. bírő

A kiadmány hitelél:

bírósági tisztviselő
HM